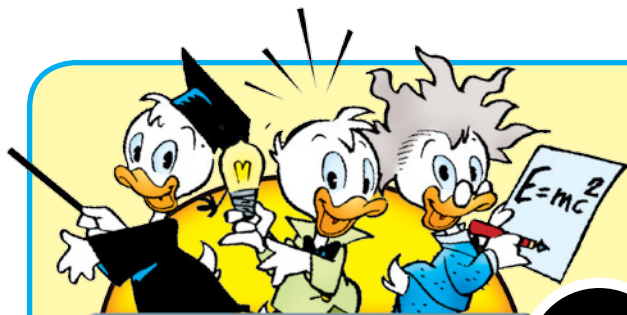

Laatineet: Aleksi Heikola ja Katja Kärkkäinen

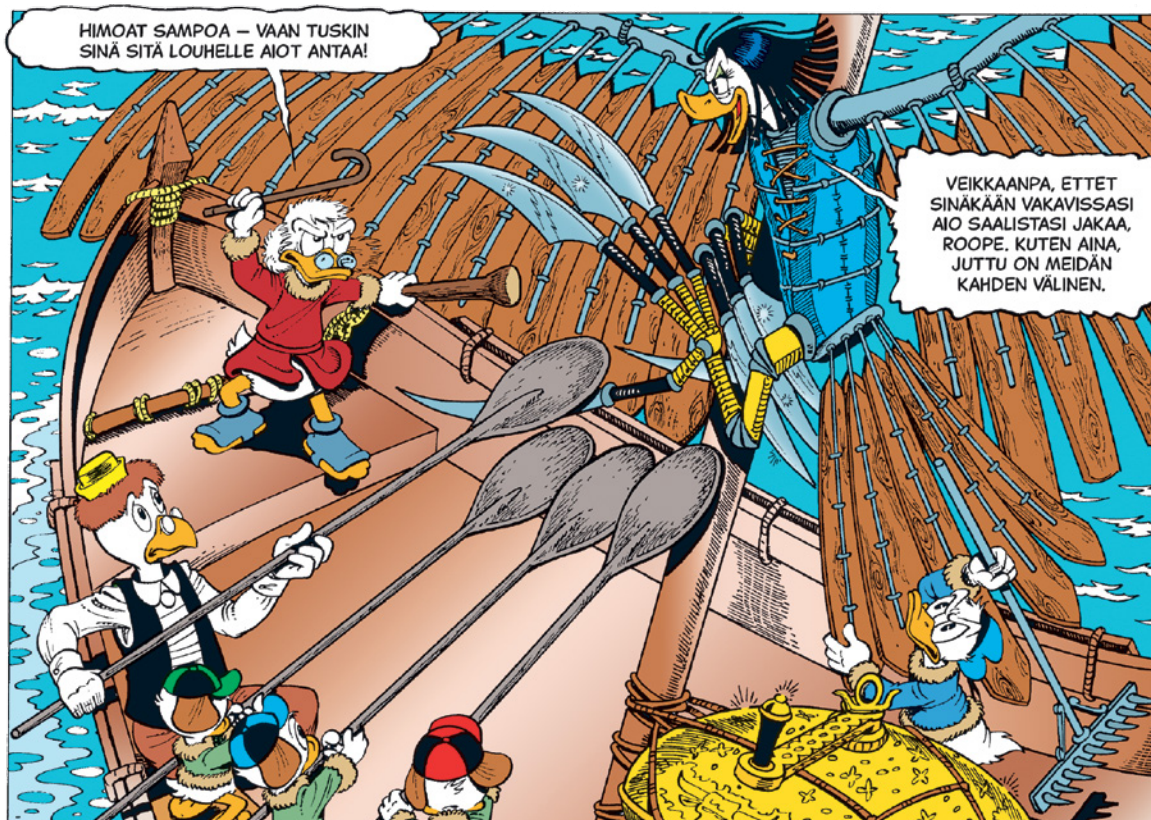
ANKALLISAKATEMIA

III

KALEVALAN KERTOMAA

TEHTÄVÄPAKETTI 5/6

Kalavale... ei kun Kalevala!

© Disney

Opettajalle ohjeeksi:

Yhden osion tekemiseen ja tarkastamiseen voi varata ainakin yhden oppitunnin.

Toiminnalliset tehtävät on merkitty Liikkeelle!-logolla. Niiden toteuttaminen vie enemmän aikaa ja voi vaatia esimerkiksi tiedonhakua tai suunnittelua.

WALT DISNEY
AJU ANKKA

UNTUVIKOT

Lue tarina *Räyhäkkä runopoika*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/d2dde691960f32e0c75dd544a360e7a8?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none&
ja tee tehtävät 1–3.

1.

Kirjoita kuvan alle sopiva sana.
Tässä kuvassa Akun olemus on...

räyhäkkä

pohtiva

toimielias

maansa myynyt

leikkisä

ovela

eläytyvä

onnellinen

itsevarma

2.

Yhdistä samaa tarkoittavat asiat!

plagiointi

varastaa

lyyrikko

mahtipontinen

anastaa

runoilija

pompöösi

toisen tekemän kirjoituksen
tai kuvan omiminen

© Disney

3.

Kumpi vierekkäisistä väittämistä on oikea? Alleviivaa oikeat väittämät.

★ *lines on ylpeä Akun runoista.*

★ *lines on ylpeä Akun urheudesta.*

★ *Akulla on aikomus esittää toisen runoilijan hengentuote.*

★ *Akun esittämät runot ovat plagiaatteja.*

★ *Hillitön heksametri on oikea runomitta.*

★ *Trokeinen tetrametri on oikea runomitta.*

★ *Aku on kiinnostunut runoudesta.*

★ *Aku on kiinnostunut lineksestä.*

★ *Aku pelastaa roistot runoniekoilta.*

★ *Aku pelastaa runoniekat roistoilta.*

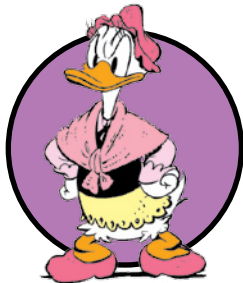

© Disney

Tunnetko Kalevalan henkilöitä? Ympyröi aina yhdellä värillä tietyn nimen muodostavat tavut, ja kirjoita sitten nimet viivoille.

LOU	KUL	RI
VÄI	NEN	MÖI
NO	AI	HI
NEN	IL	VO
MA	NÄ	LER

© Disney

Piirrä kuva jostakin Kalevalan henkilöstä.

NUORISO

Lue tarina *Lintukansaa katsomassa*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/7439010269fc04307870d4d8ea2f48c1?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none&
ja tee tehtävät 1–3.

1.

Vastaa kysymyksiin.

a) Mistä metsässä liikkuva joukkio on kiinnostunut?

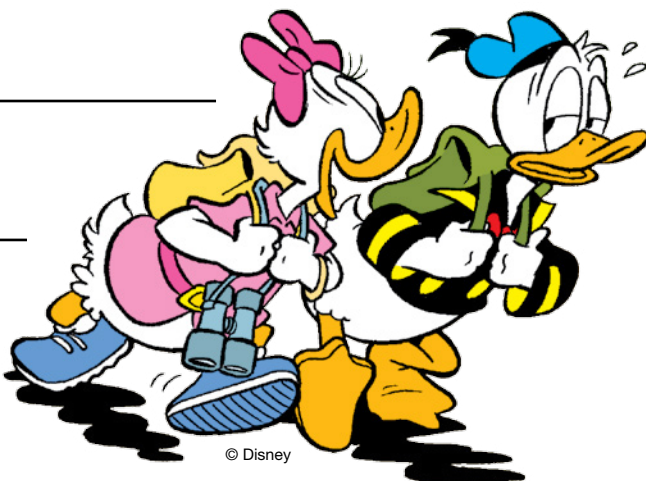
b) Miksi Aku on mukana?

c) Miksi ryhmä on tyytyväinen retkeensä?

d) Mitä Aku tekee päästäkseen syömään eväitä?

e) Mitä joukkio arvelee vaakalinnusta?

f) Mitä seuraa, kun Aku poikkeaa yhteiseltä polulta?

2.

Tarinan kieli poikkeaa totutusta. Lue parin kanssa tarina ääneen.

3.

Käännä ja kirjoita alla olevien ruutujen tekstit tutummalle suomen kielen puheenparrelle.

lines:

Aku:

Aku:

Aku:

Katso lyhyt Kalevala-aiheinen video YLE Areenasta: <https://areena.yle.fi/1-3329271>. Etsi sen jälkeen vielä lisää tietoa Kalevalasta ja Elias Lönnrotista. Vastaa lopuksi kysymyksiin.

Minkä Elias Lönnrot kokosi?

- a) Kalevalan.
- b) Palapelin.
- c) Värttinän.

Mitä Kalevala sisältää?

- a) Rocklyriikoita.
- b) Kansanrunoja.
- c) Ruokaohjeita.

Milloin Lönnrot syntyi ja missä?

- a) Nummelassa vuonna 2002.
- b) Hammamissa vuonna 1902.
- c) Sammatissa vuonna 1802.

Mitä ammatteja hänellä oli elämänsä aikana?

- a) Räättäli, lääkäri ja suomen kielen professori.
- b) Suutari, jääkäri ja karjalan kielen kandidaatti.
- c) Paakari, riitapukari ja Mansen murteen mestari.

Mikä häntä kiinnosti kansanrunouden tutkijana? Suomen kansan...

- a) ...menneisyys.
- b) ...nykyisyys.
- c) ...tulevaisuus.

Mihin hän lähti siihen perehtyäkseen?

- a) Puolukankeruumatkalle lähimetsään.
- b) Lomamatkalle Kroatiaan.
- c) Runonkeruumatkalle Karjalaan.

Miten hän liikkui paikasta toiseen?

- a) Jalan ja hiihtäen.
- b) Skuutilla ja rullasuksilla.
- c) Leijulaudalla ja sähköautolla.

Mitä juhlitaan 28.2.?

- a) Kalavaleen päivää.
- b) Kalevalan päivää.
- c) Kalavelkojen päivää.

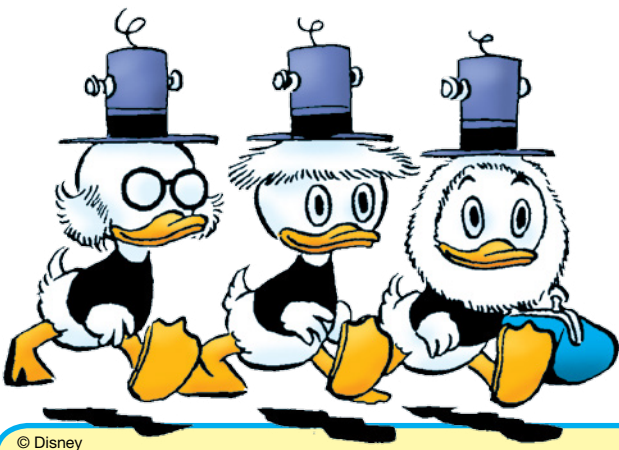
Mikä soitin soi Kalevalassa?

- a) Kolahtele.
- b) Kantele.
- c) Kinastele.

Minä vuonna Lönnrot kuoli?

- a) 1884.
- b) 1984.
- c) 2004.

HARMAA- HAPSET

© Disney

Lue tarinan *Sammon salaisuus* ensimmäinen osa eli sarjakuvan sivut 1–11

https://lataamo.akuankka.fi/lue/2f1726a07177e1b4c7b17bfd974040ae?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none&
ja tee tehtävät 1–2.

1.

Todista lukutaitosi! Vastaa kysymyksiin tarinan perusteella.

a) Mitä työtä Roope-setä teki nuorena Glasgow'ssa?

b) Missä Roope-setä oli oppinut lukemaan suomea?

c) Miksi Roope, Aku ja ankanpojat päättävät lähteä Suomeen?

d) Kenen miekan matkaseurue löytää majakasta?

2.

Sinustako Kalevala-tietäjä?
Täydennä virkkeet.

a) Elias Lönnrot oli _____.

b) Kalevala ilmestyi nyky muodossaan vuonna _____.

c) Kalevalan suurin ja taitavin velho on nimeltään _____.

d) Sammontakojan nimi oli _____.

e) Lopulta meritaiston jälkeen sampo _____.

Lue tarinan *Sammon salaisuus* toinen osa eli sarjakuvan sivut 12–22
https://lataamo.akuankka.fi/lue/2f1726a07177e1b4c7b17bfd974040ae?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none&
ja tee tehtävät 3–4.

3.

Tunnetko kalevalaisen tarinan sanat?
Yhdistä sana ja vastine.

kähveltää

kohkata

kalpa

killinki

pitkäkyntinen

ase

varas

kolikko

vouhottaa

varastaa

4.

”Mieleni minun tekevi, aivoni ajattelevi...”
Täydennä tarinan kalevalaiset säkeet.

a) *Paljon on tänne tullehia,* _____ .

b) *Joka mellastaa Manalla,* _____ .

c) *Pohjan akka* _____ .

d) *Vielä koston kielastelut,* _____ .

Lue tarinan *Sammon salaisuus* kolmas osa eli sarjakuvan sivut 23–33
https://lataamo.akuankka.fi/lue/2f1726a07177e1b4c7b17bfd974040ae?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none&
 ja tee tehtävät 5–6.

5.

Ketkä Kalevalan henkilöt tarinassa esiintyivät?
 Kirjoita henkilön nimi kuvan viereen.

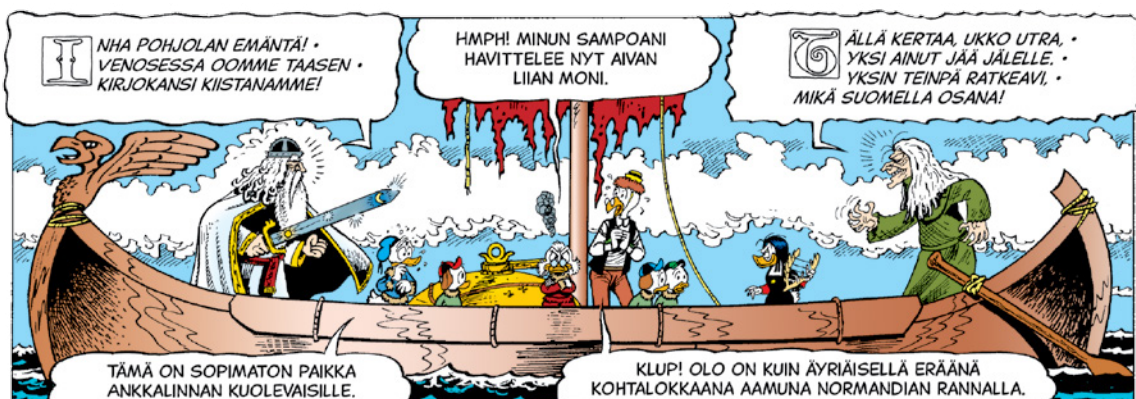
6.

Todista lukutaitosi!
 Oikein vai väärin? Rastita!

- a) Roope-sedän kanteleensoitto sai Milla Magian
 kaikkoamaan kotiinsa.
- b) Roope-setä ei luopunut sammosta vapaaehtoisesti.
- c) Sammon kultarahat satoivat lumisateen mukana maahan.
- d) Milla Magia, Pelle ja Louhi palasivat kaikki koteihinsa.

O V

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Ryhtykää loitsumestareiksi! Suunnitelkaa pareittain tai pienissä ryhmissä kalevalaiset loitsut seuraaville tapahtumille:

a) loitsu, jonka avulla opettaja kertoo välitunnin alkavan

b) loitsu, jonka avulla saatte matematiikan kokeesta täydet pisteet

c) loitsu, jonka avulla viikonloppu kestää viisi päivää

Suunnittele oma samposi! Kalevalan sampo pystyi tuottamaan rajattomasti suolaa, viljaa ja rahaa. Minkä kolmen asian tuottamiseen sinun samposi keskittyisi?

1.

2.

3.

Piirrä, miltä sinun samposi näyttäisi.

VASTAUKSET

UNTUVIKOT

Tehtävä 1:

onnellinen

itsevarma

ovela

toimielias

räyhäkkä

maansa myynyt

leikkisä

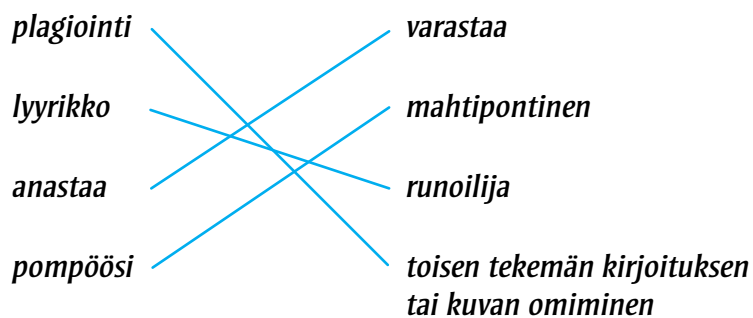

eläytyvä

pohtiva

Tehtävä 2:

Tehtävä 3:

★ lines on ylpeä Akun runoista.

★ lines on ylpeä Akun urheudesta.

★ Akulla on aikomus esittää toisen runoilijan hengentuote.

★ Akun esittämät runot ovat plagiaatteja.

★ Hillitön heksametri on oikea runomitta.

★ Trokeinen tetrametri on oikea runomitta.

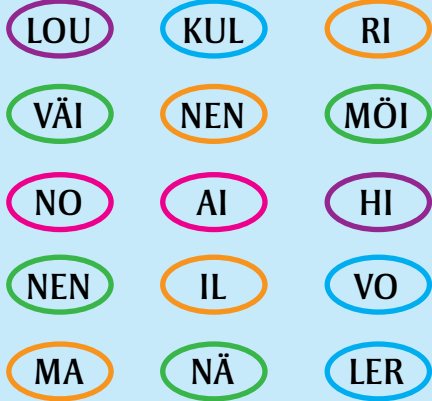
★ Aku on kiinnostunut runoudesta.

★ Aku on kiinnostunut lineksestä.

★ Aku pelastaa roistot runoniekoilta.

★ Aku pelastaa runoniekat roistoilta.

Liikkeelle:

Louhi

Väinämöinen

Aino

Ilmarinen

Kullervo

VASTAUKSET

NUORISO

Tehtävä 1:

a) Mistä metsässä liikkuva joukkio on kiinnostunut?
Linnuista.

b) Miksi Aku on mukana?
Hän haluaa olla lineksen kanssa.

c) Miksi ryhmä on tyytyväinen retkeensä?
He näkevät paljon mielenkiintoisia lintuja.

d) Mitä Aku tekee päästäkseen syömään eväitä?
Aku valehtelee, että hän menee etsimään vaakalintua.

e) Mitä joukkio arvelee vaakalinnusta?
Heidän mielestään sellaista ei ole enää olemassa.

f) Mitä seuraa, kun Aku poikkeaa yhteiseltä polulta?
Hän kohtaa vaakalinnun ja saa vuoden lintuviisaan arvon.

Liikkeelle:

Minkä Elias Lönnrot kokosi?

- a) Kalevalan.
- b) Palapelin.
- c) Värttinän.

Mitä Kalevala sisältää?

- a) Rocklyriikoita.
- b) Kansanrunoja.
- c) Ruokaohjeita.

Milloin Lönnrot syntyi ja missä?

- a) Nummelassa vuonna 2002.
- b) Hammamissa vuonna 1902.
- c) Sammatissa vuonna 1802.

Mitä ammatteja hänellä oli elämänsä aikana?

- a) Räättäli, lääkäri ja suomen kielen professori.
- b) Suutari, jääkäri ja karjalan kielen kandidaatti.
- c) Paakari, riitapukari ja Mansen murteen mestari.

Mikä häntä kiinnosti kansanrunouden tutkijana?
Suomen kansan...

- a) ...menneisyys.
- b) ...nykyisyys.
- c) ...tulevaisuus.

Mihin hän lähti siihen perehtyäkseen?

- a) Puolukankeruumatkalle lähimetsään.
- b) Lomamatkalle Kroatiaan.
- c) Runonkeruumatkalle Karjalaan.

Miten hän liikkui paikasta toiseen?

- a) Jalan ja hiihtäen.
- b) Skuutilla ja rullasuksilla.
- c) Leijulaudalla ja sähköautolla.

© Disney

Mitä juhlitaan 28.2.?

- a) Kalavaleen päivää.
- b) Kalevalan päivää.
- c) Kalavelkojen päivää.

Mikä soitin soi Kalevalassa?

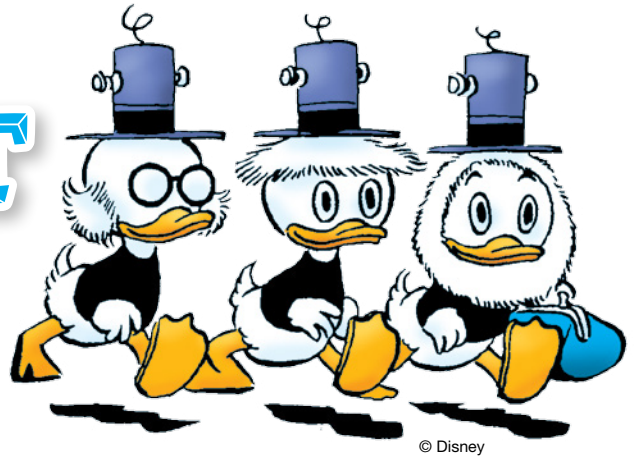
- a) Kolahtele.
- b) Kantele.
- c) Kinastele.

Minä vuonna Lönnrot kuoli?

- a) 1884.
- b) 1984.
- c) 2004.

VASTAUKSET

HARMAAHAPSET

© Disney

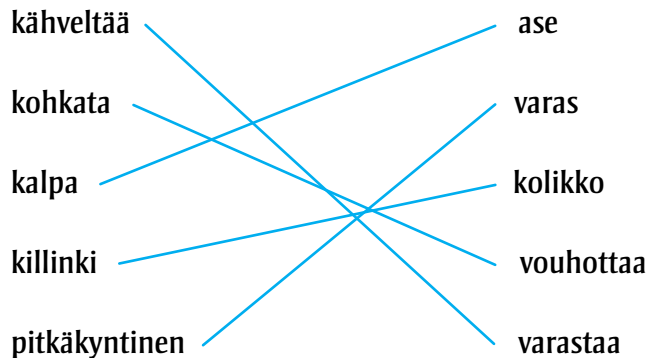
Tehtävä 1:

- Mitä työtä Roope-setä teki nuorena Glasgow'ssa?
Roope työskenteli kengänkiillottajana.
- Missä Roope-setä oli oppinut lukemaan suomea?
Roope oppi suomea käydessään Lapissa porokauppaa.
- Miksi Roope, Aku ja ankanpojat päättävät lähteä Suomeen?
He lähtivät Suomeen etsimään sampo.
- Kenen miekan matkaseurue löytää majakasta?
Matkaseurue löytää majakasta Väinämöisen miekan.

Tehtävä 2:

- Elias Lönnrot oli Kalevalan kokoaja.
- Kalevala ilmestyi nyky muodossaan vuonna 1849.
- Kalevalan suurin ja taitavin velho on nimeltään Väinämöinen.
- Sammontakojan nimi oli Seppo Ilmarinen.
- Lopulta meritaiston jälkeen sampo pirstoutui ja upposi syvyyksiin.

Tehtävä 3:

Tehtävä 4:

- Paljon on tänne tullehia, vähän karkuun kaikonneita.
- Joka mellastaa Manalla, lentää leppäseipähänä.
- Pohjan akka harvahammas.
- Vielä koston kielastelut, mittavasti maksan metkut.

Tehtävä 5:

Väinämöinen

Iku-Turso

Louhi

Tehtävä 6:

- a) Roope-sedän kanteleensoitto sai Milla Magian
kaikkoamaan kotiinsa.
- b) Roope-setä ei luopunut sammosta vapaaehtoisesti.
- c) Sammon kultarahat satoivat lumisateen mukana maahan.
- d) Milla Magia, Pelle ja Louhi palasivat kaikki koteihinsa.

O	V
☐	☒
☒	☐
☒	☐
☐	☒

